യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണ+പ്രകരണം പൂർവാർധം)/സർഗം 33

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ച+ന്ദ്രാർധ-ശേഖര-ധര ചി+ത്ത+ത്ത്വ+സ്യ മഹാ+ത്മനഃ .
അനന്ത+സ്യൈക-രൂപ+സ്യ+ ദ്വിത്വംങ് കഥ-മുപാ-ഗതമ് .. 1

കഥംഞ് ച ത+ന്മഹാ-ദേവ രൂഢം പ+ര്യായ/സംങ് കുലമ് .
ഭവേദ്-ദുഃഖോപ-ഘാതായ+ പ്ര+ജ്ഞയാ വിനി-വാരിതമ് .. 2

ഈശ്വര ഉവാച .

സർവ-ശക്തി ഹി തദ്/ബ്ര+ഹ്മ സദേകംവ് വി+ദ്യതേ യദാ .
തദാ നിർമൂല ഏവായംൻ ദ്വിത്-വൈ/ക+ത്വ-കലോദയഃ .. 3

സതി+ ദ്വിത്വേ കിലൈകം സ്യാത്/സ+ത്യേക+ത്വേ+ദ്വി/രൂപതാ .
കലേ+ ദ്വേ അപി ചി+ദ്രൂപേ ചി+ദ്രൂപ+ത്വാ+ത്ത-ദ+പ്യ-സത് .. 4

ഏകാ-ഭാവാദ-ഭാവോ൭+ത്ര/ ഏക+ത്വ/+ദ്വി+ത്വ-യോർ/ദ്വയോഃ .
ഏകംവ് വിനാ ന+ ദ്വിതീയംൻ/ ന+ ദ്വിതീയംവ് വിനൈ-കതാ .. 5

കാര്യ-കാരണ-യോരേക/സാര+ത്വാദേക-രൂപതാ .
ഫലാ+ന്ത+സ്യാപി ബീജാദേർ/വികാരാ-ദിഹ ക+ല്പനാ .. 6

ചി+ത്ത്വംഞ് ചേ+ത്യ/വിക+ല്പേന+ സ്വയം സ്ഫുരതി ത+ന്മയമ് .
വികാരാദി തദേ-വാ+ന്തസ്/തത്-സാര+ത്വാ+ന്ന ഭി+ദ്യതേ .. 7

വികാരാദി-വിക-ല്പോ൭യംൻ തത ഉ+ത്ഥായ വസ്തുഷു .
യാതി സാർഥ-കതാംൻ നാനാ/കാ+ര്യ-കാരണ-താ-ദി-ഭിഃ .. 8

തരങ്ഗാഃസ്/ സലിലേ യേ൭പി/ തോയേ ശൈല+സ്യതേ/ സമാഃ .
ശശ-ശൃങ്ഗ-സമഃസ് സോ൭പി യ+സ്യ സ+ത്യഃശ് ശശാ+ങ്കുരഃ .. 9

വസ്തു-ബോധോ൭ത്ര സംൻ ധ+ത്തേ ത+ത്രാലംവ് വാ+ഗ്വി/ക+ല്പനൈഃ .
വ്യവ+ച്ഛേ/ദാദി ദുശ്/ഛേ+ദ്യംവ് വചോ-വാ+ച്യാത്/കില+ ദ്വിജ .. 10

ബ്ര+ഹ്മണഃസ് സർവ-ശ+ക്തി+ത്വംൻ ത+ത്ത്വതോ ന വിഭി+ദ്യതേ .
തരങ്ഗ-കണ-ക+ല്ലോല/ജലൗഘ ഇവ വാരിണഃ .. 11

പുഷ്പ-പ+ല്ലവ-പ+ത്രാദി ലതായാ നേതര+ദ്യഥാ .
*ദ്വി+(ത്-വൈ)ക+ത്വ/ജഗത്-ത്വാദി+ ത്വ+ന്ത്വാ/ഹ+ന്ത്വംൻ തഥാ ചിതേഃ .. 12

ദേശകാല-വികാരാദിഃഖ് കൃതോ ഭേദ+ശ്ചിതസ്/തു-യഃ .
ത+ച്ചി-ദേത-ദസത്/പ്രോ+ക്തംൻ ന+ പ്രശ്നോ൭+ത്ര തവോ-ചിതഃ .. 13

ദേശ-കാല+ക്രിയാ-സ+ത്താ/നിയ+ത്യാ+ദ്യാ+ശ്ച ശ+ക്തയഃ .
ചിദാ+ത്മികാ ഏവ ചിതഃസ് സ+ത്ത്വാത്-സംപ-തിതാഃസ് സ്വതഃ ..14

ചി+ത്ത+ത്ത്വംഞ് ചിത്ത-ചേ+ത്യേഹംഞ് ചിദ്-ബ്ര+ഹ്മാ+ദ്യഭിധാ+ സ്മൃതാ .
യഥാ വീ+ച്യാ+ദ്യഭി/ധാർഹം സ്ഥിത-മമ്ബു/തരങ്ഗ/കമ് .. 15

അസം-ഭവത്-തരങ്/ഗ+സ്യ ചി+ദ്വിലാസ/മഹാമ്/ബുധേഃ .
തരങ്ഗി/ത+ത്വ-മിവ യത്/-ത+ത്താവച്-ചേത്യ-സങ്/ഗിതാ .. 16

തദേ-തത്/പരമം ബ്ര+ഹ്മ സ+ത്യേ+ശ്വര/ശിവാ-ദിഭിഃ .
ശൂ+ന്യൈക/പര-മാ+ത്മാദി/നാമഭിഃഫ്/ പരിഗീയതേ .. 17

ഏവം രൂപ-പദാ-തീതംയ് യ+ദ്രൂപം പരമാ+ത്മനഃ .
യത്തു നാമാഹ-മമലംവ് വിഷയോ ന ഗിരാംഞ് ച തത് .. 18

യദിദംൻ ദൃ+ശ്യതേ ത+സ്യാസ്/ത+ല്ല-തായാ മഹാ-ചിതേഃ .
ഫല-പല്ലവ-പുഷ്പാദി /ന ഭി+ന്നംൻ ത+ന്മയംയ് യതഃ .. 19

മഹാ-വിദ്യോപ-നയനാ ചിദ്/ഭവ+ത്യഭിധാ സതീ .
*സാ ജീവ+ത്വേന ബാ+ഹ്യ+ത്വംൻ തദാ+ദ്വീ(ൻ-ദ്വി)വ പ+ശ്യതി .. 20

സ്വയ-മ+ന്യൈവ-മസ്-മീതി/ ഭാവ-യി+ത്വാ+ സ്വഭാ-വതഃ .
അ+ന്യതാ-മിവ സംയ്-യാതി+ സ്വവി-ക+ല്പാ+ത്മികാം സ്വതഃ .. 21

അക-ല+ങ്കേന രൂപേണ രൂപംയ് യ+ത്സ-കല+ങ്ക-വത് .
സംസാര-സരിതം പ്രാ+പ്യ ചേതനേ-നൈവ ചേതതി .. 22

ചി+ദ്വപുഃസ് സ്വയമേ-തേന+ ഹ്യേകതാ-മേതി ജീവ-താമ് .
ചി+ത്ത+ത്ത്വ+സ്യാവ-ഭാസേന ജീവോ ജീവതി ത+ന്മയഃ .. 23

ആതി-വാഹിക-ദേഹോഽപി/ ജീവതാം സമുപാ-ഗതഃ .
ഭാവനാ-പ+ഞ്ചകം ഭൂത്വാ+ ദ്ര+വ്യ/മ+സ്മീതി വേ+ത്ത്യലമ് .. 24

തദ്-ദ്ര+വ്യം പ്രാണിനാ ഭുക്ത/മാശു ഗ+ച്ഛതി വീ+ര്യതാമ് .
തതോഽഹം പ്രാണവാ+ഞ്ജാതോ/ വേ+ത്തീ+ത്യനു-ഭവാ+ത്മകമ് .. 25

അഹംൻ-താദി+ക്രമേ-ണാശു പഞ്ചകാനു-ഭവ+ഭ്രമാത് .
സ്ഥാവരംഞ് ജംഗമം സർവംവ് വേത്തി ത+ത്തദ്/ഭവ+ത്യലമ് .. 26

കാക-താലീയ-യോഗേന ദൃഢാ+ഭ്യാസ+ക്ഷയേ-ണ ച .
വാസനാ+ന്തര/സംശ്ലേഷാത്-സൂ+ക്ഷ്മ-മാകാര-മുദ്ധതി .. 27

ദ്വി+ത്വ+സ്വ/സംവ്-വിദാ+ ദ്വിത്വ/മേക+സ്യൈവ+ പ്രവർതതേ .
പുംസോ വേതാല-സംകല്പാ/+ദ്വേതാല ഇവ ഭാസുരഃ .. 28

അ+ദ്വി+ത്വ/വേദനാ+ദ്വി+ത്വ/മാത്മനോഽപി നിവർതതേ .
ന കരോ-മീതി സംകല്പാത്/പുരുഷ+സ്യൈവ കർതൃതാ .. 29

ദ്വി+ത്വ/സംക+ല്പതോ+ ദ്വിത്വ/മേക+സ്യൈവ+ പ്രവർതതേ .
അ+ദ്വിത്വ/സംവിദാ+ ദ്വിത്വ/മനേക+സ്യാപി ന+ശ്യതി .. 30

പരമാ+ത്മ-തയാ+ ദ്വിത്വംൻ ന കിലാ+ത്മനി വിദ്യതേ .
അവി-കാരാദി-മ+ത്ത്വേന സർവ-ഗ+ത്വേന സർവദാ .. 31

യഥ്-സ്വ/സംങ് കല്പ-രചിത/മസംങ്-ക+ല്പ+ക്ഷയം ഹി തത് .
യഥാ മുനേ മനോ-രാജ്യംങ് ഗന്ധർവ-നഗരംയ് യഥാ .. 32

തഥാ സംകല്പനേ+ ക്ലേശോ ന സംകല്പ-വിനാശനേ .
സംക+ല്പ-യ+ക്ഷോ ഗന്ധർവ/പുര്യാഃസ് സൃഷ്ടൗ/ നതു+ ക്ഷയേ .. 33

പുഷ്ട-സംക+ല്പ-മാ+ത്രേണ യദിദംൻ ദുഃഖ-മാഗതമ് .
തദസംങ്-കല്പ-മാ+ത്രേണ+ ക്ഷയി കാ+ത്ര കദർ/ഥനാ .. 34

യത്-കിംചി-ദപി സംക+ല്പ്യ നരോ ദുഃഖേ നിമ+ജ്ജതി .
ന കിംചി-ദപി സംക+ല്പ്യ സുഖ-മ+വ്യയ/മശ്നുതേ .. 35

സംകല്പ+വ്യാല-നിർമു+ക്താ/ ന യദാ തവ ചേതനാ .
ന-തദാ നന്ദനോ+ദ്യാനേ+ ത്വമു+ച്ചൈഃഫ് പരി-രാജസേ .. 36

സ്വവി-വേകാ-നിലൈഃഖ് കൃ+ത്വാ സംക+ല്പ/ജല-ദ+ക്ഷയമ് .
പരാംൻ നിർമലതാ-മേഹി ശര-ദീവ നഭോ+ന്തരമ് .. 37

സംകല്പ-സരിതം മത്താം/ മണിമ+ന്ത്രേണ ശോഷയ .
ത+ത്രോ+ഹ്യ-മാന-മാത്മാനം സമാ+ശ്വാസ്യ ഭവാ-മനാഃ .. 38

സംക+ല്പാനില-നിർധൂതം ഭ്രാന്തം പർണ-തൃണാംശ-വത് .
ഭൂതാ-കാശേ ചിദാ+ത്മാന/മവ-ലമ്ബ്യ വിലോകയ .. 39

സ്വസംങ്-ക+ല്പന-കാലു+ഷ്യംവ് വിനി-വാര്യാ+ത്മനാ+ത്മനഃ .
പരം പ്രസാദ-മാസാ+ദ്യ പരമാന+ന്ദ-വാൻ/ഭവ .. 40

സർവ-ശ+ക്തിമയോ+ ഹ്യാത്മാ യ+ദ്യഥാ ഭാവയ+ത്യലമ് .
ത+ത്തഥാ പശ്യതി തദാ+ സ്വസംങ്-കല്പ-വിജൃമ്/ഭിതമ് .. 41

സംകല്പ-മാത്ര-മേവേദംഞ് ജഗ+ന്മി+ഥ്യാ+ത്വ/മു+ത്ഥിതമ് .
അസംങ്-ക+ല്പന-മാ+ത്രേണ+ ബ്ര+ഹ്മൻ/ക്വാപി വിലീയതേ .. 42

സംകല്പ-വാത-വലിതംഞ് ജന്മ-ജാലക-ദമ്ബ/കമ് .
അസംകല്പാ/നില+സ്പർശാദ്-വി+ശ്രാ+മ്യതി പരേ പദേ .. 43

തൃഷ്ണാ-കര+ഞ്ജ-ലതികാ/മിമാം രൂഢി-മുപാ-ഗതാമ് .
സംകല്പ-മൂലോ+ദ്ധരണാത്/പരി-ശോഷ-വതീംങ് കുരു .. 44

പ്രതിഭാസ-സമു+ത്ഥാനം പ്രതിഭാസ-പരി+ക്ഷയമ് .
യഥാ ഗന്ധർവ-നഗരംൻ തഥാ സംസൃതി-വി+ഭ്രമഃ .. 45

പ്രഭുര+സ്മീതി വിസ്മൃ+ത്യ താവ+ച്ഛോചതി ഭൂമിപഃ .
ഭൂമിപോ്ഽ+സ്മീതി സംഞ്.ജാതാ യാവ+ന്നാസ്യ ഹൃദി+ സ്മൃതിഃ ..46

നാ+സ്യ ത+ജ്ജാ-തയാ+ ബ്ര+ഹ്മൻ/പ്രാക്+സ്മൃതിർ/വർത-മാനയാ .
ശര-ദേവോപ-ഗതയാ+ പ്രാവൃഡ് ജാ+ഡ്യാപ-വാരിണീ .. 47

ഘന+പ്രവാ-ഹയാ്ഽകസ്മാച്-ചി+ത്തേഹാ സൈവ വർധതേ .
യ ഏവോ+ച്ചൈഃസ്-സ്വരസ്/ത+ന്ത്ര്യാഃസ് സ ഏവാ+ക്രാമതി+ ശ്രുതിമ് ..48

അഹ-മേകോ്ഽഹ-മാ+ത്മാസ്മീ+ത്യേകാം ഭാവയ ഭാവനാമ് .
തയാ ഭാവനയാ യുക്തഃസ് സ ഏവ+ ത്വം ഭവ+സ്യലമ് .. 49

ഏവം-ഹ്യ-സംഭവ-ദിദംൻ ത്വവി-രാഗ-ഭാ+സ്യത്-
തത്-സ+ത്ത്വ-മു+ത്തമ-പദം പര-മേക-ദേവഃ .
പൂജാസു പൂജക-സുപൂ-ജന-പൂ+ജ്യരൂപം
കിംഞ്-ചിന്ന/കിംചി-ദിവ ചി-ത്ത-പദൈക-മൂർതിഃ .. 50

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ മോക്ഷോപായേഷു
നിർവാണ+പ്രകരണേ
പൂർവാർ/ധേദ്-വൈ-തൈ+ക്യ+പ്രതിപാദനംൻ നാമ+
ത്രയസ്/ത്രിംശഃസ് സർഗഃ .. 33 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
21.11.2023